

XIII

Onsdagen den 28. November 1923 afleverede Kunstneren Billedet til Rigsdagen ved en Aftenfestlighed, til hvilken ogsaa adskillige i Maleriet interesserede udenforstaaende var indbudt. Landstingets Formand aabnede Mødet, hvorefter Professor Matthiesen holdt følgende Tale:

„HØJTÆREDE FORSAMLING!

Da den 5. Juni 1915 nærmede sig, stod det mig mere og mere klart, at denne Dag vilde blive en Højtidsdag, en Mærkedag i vor politiske Historie, og at Rigsdagen, den samlede Rigsdags Medlemmer, burde have et Monument for sin store Indsats i Folkets politiske Fremtid. Dette maatte blive en historisk Opgave, som jeg havde Lyst til at vie mine Kræfter.

Jeg mindes, at jeg mødte K. M. Klausen i Bredgade, satte ham ind i mine Tanker og spurgte ham, hvorledes jeg skulde kunne faa Lov til at overvære Handlingen i Salen uden at være nødt til at opholde mig i Tilhørerlogen, hvorfra man kun kunde se Medlemmerne bagfra. Og K. M. Klausen sagde: „Spørg Formændene, det lader sig nok arrangere.“

Jeg spurgte da de to elskværdige gamle Formænd, Anders Thomsen og Pedersen-Nyskov, og fik Tilladelse til at færdes i Salen blandt Rigsdagens Medlemmer, hvor jeg ønskede.

Saa stod jeg der da paa Dagen med bankende Hjerte, medens Salen fyldtes med Mennesker. Hvor skulde jeg nu staa med min Skitsebog for at staa saaledes, at jeg kunde se de flest mulige af dem, som deltog i Handlingen?

I et saadant Øjeblik, hvor man ønsker at lægge Grunden til et monumentalt Arbejde med mange mange Mennesker en Komposition, er alle Nerver spændte; den hele Handling varer kun ganske kort, og alt skal ses paa een Gang, overskues i sin Helhed og i en Mængde Detailler, saa at sige organiseres til kunstnerisk Brug, komponeres til et Billede.

Saaledes sker Begyndelsen til et Kunstværk af denne Art — i faa, men uhyre intensivt gennemlevede Øjeblikke